OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 61 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . f 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 2 AUGUSTUS.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Art. 33 van het Reglement voor het weduwen- en weezen-fonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch Indie.

Eene der voornaamste vereischten van wettelijke bepalingen is duidelijkheid. Gelijk reeds herhaaldelijk in ons blad zoowel als in andere Javasche dagbladen is betoogd, ontbreekt aan de meeste voorschriften van het in den hoofde dezes genoemd Reglement die duidelijkheid en bestemdheid, welke het goed begrip en de toepassing daarvan gemakkelijk kunnen maken.

Die duisterheid en onbestemdheid troffen wij wederom aan in Art 33, dat dezer dagen moest worden toegepast.

Hetzelve is van den volgenden inhoud:

Wanneer door eenen deelgeregtigde wordt nagelaten eene weduwe en tevens *kinderen*, en er zich onder deze laatsten bevinden kinderen die uit een vorig huwelijk verwekt zijn en regt op onderstand hebben, wordt daaromtrent bepaald:

dat de berekening van den onderstand voor de eigene kinderen der weduwe, voor zooveel die in aanmerking komen, geschiedt volgens art. 32;

dat aan de kinderen, door den deelgeregtigde verwekt uit een vorig huwelijk, wordt toegekend tot aan den ouderdom bij art. 44 bepaald, een zeker gedeelte van het pensioen, hetwelk aan de weduwe anders zoude zijn toegekend; en

dat haar pensioen in diermate wordt verminderd, ook dan wanneer een of meer van die kinderen vóór dien ouderdom mogt komen te overlijden;

maar dat het pensioen van de weduwe wordt vermeerderd opvolgelijk en naar gelang, dat die kinderen den bedoelden ouderdom bereiken, om eindelijk nader tot de eigenlijke hoogte te worden gebragt;

dat die toekenning en vermindering bedraagt:

wanneer er *een* stiefkind is, het *een zesde* gedeelte van het pensioen der weduwe;

wanneer er *twee* stiefkinderen zijn, het *een vierde* gedeelte van het pensioen der weduwe;

wanneer er *drie* of *meer* stiefkinderen zijn, het *een derde* gedeelte van het pensioen der weduwe;

dat deze onderstand van de stiefkinderen uit het fonds wordt vermeerderd met het bedrag van het verschil tusschen den onderstand, welke volgens art. 30 aan de eigene kinderen is toegekend, en die, welke luidens dat artikel, zoude zijn toegekend, wanneer het getal eigene en stiefkinderen ware te zamen gevoegd;

dat dezelfde vermindering van het pensioen der weduwe plaats vindt ten behoeve van de stiefkinderen, wanneer er geene eigene kinderen der weduwe nagelaten zijn; en dat het bedrag van die vermindering uit het fonds wordt vermeerderd met *vijf-en-twintig* ten honderd:

dat de onderstand van die stiefkinderen uit het fonds wordt vermeerderd tot het cijfer, in art. 32 bepaald, wanneer hetzelve minder bedraagt; en

dat de voormelde onderstand afzonderlijk zal worden geregeld.

Wij hebben bij die gelegenheid onderscheidene oplossingen onder de oogen gehad van de toepassing van voorschreven wetsbepaling op het navolgende voorstel:

„Een deelgeregtigde aan het weduwen- en weezen-„fonds sterft met achterlating van eene weduwe met „negen kinderen uit het eerste en twee kinderen „uit het tweede huwelijk. De deelgeregtigde con-„tribueerde over een maandelijksch inkomen van f 500. „Hoeveel bedraagt nu het pensioen dat aan de we-„duwe zoo voor haar zelve als voor hare kinderen „van beide soort moet worden uitbetaald?"

Men heeft wel eens de beoordeelaars van wettelijke bepalingen tegengeworpen dat de wet slechts onduidelijk is voor degenen die haar niet begrijpen, doch in het voorgestelde geval kunnen wij gerustelijk verzekeren, dat er onder de oplossers van het hiervoren gestelde vraagstuk, allen bekend als bekwame rekenaars, zeer velen gevonden worden, die de wet niet begrepen, omdat er onder de bedoelde oplossingen geene enkele gevonden wordt, welke met de anderen overeenstemt.

Zoude het niet goed zijn om bij eene herziening van de verschillende bepalingen van het besprokene Reglement meerdere eenvoudigheid en duidelijkheid daarin te brengen, en de rekenkundige begaafdheden van de Bestuurders van het Fonds daardoor minder op de proef te stellen? Wij gelooven dat zulks de belangen der deelgeregtigden en de spoedige beslissing van hun geldelijk lot nimmer zoude kunnen schaden.

Redactie.

CIRKEL-REDENERINGEN.

Het dagblad *Nederlandsch Indie*, ijverig voorstander van de leer der niettoepasselijkheid van de Staathuishoudkunde in het Oosten, bevat in zijn Nummer 7 een allerzonderlingst vertoog betrekkelijk zijne geliefkoosde leerstellingen.

De *Oostpost*, zegt dat blad, komt op tegen hetgeen wij over de toepasselijkheid van de staathuishoudkunde in het Oosten vroeger hebben gezegd. Bij die gelegenheid bespreekt dat blad het Mohammedanisme op Java en zegt daarvan het volgende:

„Ieder die door eigen onderzoek, zich met de voornaamste grondtrekken van het Javasche volksbestaan heeft bekend gemaakt, zal met ons moeten instemmen, dat het eene zeer grove dwaling is, indien men in Nederland nog eenige waarde hecht aan de bewering, dat de Javaan is Mohammedaan in de ware beteekenis des woords.

De Javaan is godsdienstig, of niet ontwikkeld of vervormd. Wel leert men hem, Allah is de eenige waarachtige, die alleen gediend en geëerd moet worden, maar zoo, dat zij nevens hem nog altijd tallooze booze geesten, hunne heidensche goden en beelden blijven dienen en vereeren. Juist omdat de ware geest van het Mohammedanisme den Javaan nimmer heeft bezield, althans heden in hem is uitgedoofd, daarom is hij een onderworpen en volgzaam onderdaan. Herleefde die geest in hem, bezielde hem die, hij zoude aanstonds ophouden zulk een onderdaan te zijn, en als fanatieke hater tegenover ons staan."

Wij constateren hieruit twee punten, namelijk dat volgens de *Oostpost* de Javaan is:

1°. wel Mohammedaan, maar niet in de ware beteekenis des woords, en dat

2o. wel de geest van het Mohammedanisme hem bezielt, maar niet de ware geest.

Als nu maar de *Oostpost*, een voorstelling kon geven van een Mohammedaan, niet in de ware beteekenis des woords, en den waren geest van het Mohammedanisme kon leeren kennen, dan zouden de aangehaalde woorden van de *Oostpost* het voorregt hebben van goed begrepen te kunnen worden. Waarschijnlijk zullen zij echter van dat voorregt verstoken blijven, want die woorden zelve toonen hoe weinig en *Oostpost* én "Tijdschrift„ bekend zijn met het Mohammedanisme.

De *Nederlandsch Indie* overtreft ons welligt verre in de kennis van den Islam: het is mogelijk; wij willen den geleerden Redacteur gaarne erkennen als iemand die den Islam grondig bestudeerd heeft, maar evenzeer achten wij ons, op grond van zijn boven aangehaald geschrijf, geregtigd hem de gave eener gezonde redeneerkunde te betwisten.

ONGELUK WORDT SOMTIJDS GELUK.

Arthur was een arme schrijver, leefde in St. Petersburg en wist zich met zijn gering loon te behelpen; door zijne meerderen werd hij geacht, door zijns gelijken bemind, en zoo schikte hij zich zeer wel in zijne armoede; altoos opgeruimd zonder wenschen en zorgen, verachtte hij, wel is waar, den rijkdom niet, maar kon dien ook ontberen.

Op zekeren dag werd Arthur door zijnen chef naar den graaf Paulowsko, een door zijne magt en zijn rijkdom alom bekend man, gezonden.

Daar het onderwerp zijner zending niet gewigtig was, is het bezoek weldra geëindigd; hij neemt afscheid van den graaf, en gaat door zalen, corridors en over pleinen, om naar huis terug te keeren.

Juist wilde hij de laatste deur openen, toen hij zich eensklaps door twintig lijfeigenen ziet overvallen en vastgehouden, die hem omringen, vatten en hem daarop vijftig stokslagen geven, zonder dat hij verneemt waarom.

Te vergeefs roept hij, dat men zich waarschijnlijk in den persoon vergist, en dat hij van den graaf kwam; men laat hem niet eerder los, voor hij het bepaalde getal slagen ontvangen had.

Woedend grijpt hij het looze wapen aan, en slaat naar alle zijden rond. Een slaaf roept hem toe, dat men alleen aan de bevelen van den genadigen heer gehoor gaf; ontzet over deze woorden, houdt hij stil en wil vervolgens, door gramschap overmeesterd, weder omkeeren, en de barbaren, die hem zoodanig mishandeld hebben, tot reden brengen.

Hij keert inderdaad terug, maar een hem onbekende getuige van dit tooneel grijpt hem aan en smijt hem uit het paleis, zeggende:

„Vlugt, ongelukkige, haal u den haat van zulk een magtigen man niet op den hals; niets zou u voor zijne wraak kunnen beveiligen!"

Hij moest vlugten, hij moest deze beleediging dulden, en ondanks zijne billijke ontevredenheid zijne gewone bezigheden hervatten.

Doch de tijd vermag alles, en reeds ontsnapte de herinnering aan dit tooneel van lieverlede aan zijn geheugen, toen op een feestdag, op het oogenblik, dat hij voornemens was zijn jas aan te doen, den jas — dien hij sinds zijn bezoek bij den graaf Paulowsko niet weder had gedragen, deze jas, getuige van de gruwzame beleediging hem aangedaan, hem dezelve in haren geheelen omvang weder voor den geest riep.

Eene smartelijke siddering beving hem, de frak brandde hem op het lijf.

Eensklaps hoort hij een gedruisch, men klopt aan de deur, hij doet open, een welgekleed man treedt binnen, en, tot op den grond buigende, zegt hij:

„Ik kom van graaf Paulowsko."

Arthur ontroerd en gloeijende van toorn, roept uit: „Van graaf Paulowsko? Wat wil die barbaar van mij?"

„Mijnheer!" hernam de andere, steeds blijvende buigen, „de graaf verwacht u in zijn paleis."

„Ik weder naar hem toe gaan, nooit!"

„Nogthans moet gij het, doch mijn meester zou liever zien, wanneer het vrijwillig geschiedde."

„Hoe, met welk regt wil men mij daartoe dwingen?"

„De graaf wil het mijnheer," hernam de vreendeling, „ik zelf moet volgens zijn bevel u naar hem toebrengen."

„Daar komt niets van. Ik ben toch mijn eigen meester, en. . ."

„Dat kan zijn, maar daar mijn meester uwe weigering voorzag, heeft hij mij twintig zijner lijfeigenen medegegeven en bevolen, mij, in geval van nood, van hen te bedienen; een wagen verwacht u voor uwe deur. Overleg nu, mijnheer, of het raadzamer zij, goed- of kwaadschiks in het rijtuig te stappen."

Arthur blijft nogmaals bij den naam Paulowsko staan; wie zou hem beschermen, wanneer hij zich verzet?

Zou hij, tot gehoorzaamheid gedwongen, zich als een slaaf laten voortslepen? Zou hij zoo het voordeel, dat hem een moedigen stap kon aanbieden, verliezen?

Eindelijk wekt het zonderlinge der uitnoodiging, de wagen, dien men hem zendt, zijne nieuwsgierigheid op, zoodat hij besluit het avontuur te ondernemen.

Hij neemt een rustig en kalm gelaat aan, en gaat meden vreemdeling mede, die zich nu weldra als rentmeest

Hij noodigt ons uit eene voorstelling te geven van eenen Mahomedaan niet in de ware beteekenis des woords, en wil van ons den waren geest van het Mahommedanisme leeren kennen.

Indien de *Nederlandsch Indie* niet de eigene woorden, in ons blad voorkomende, had overgenomen, zouden wij op die zinsnede niet anders kunnen toepassen dan de aanhef van het zoo bekende geschrift van Erasmus, door het dagblad zelve aangehaald, maar thans, nu men door de overneming der woorden zelve moet geacht worden die woorden ook te hebben *gelezen*, blijft ons niets anders over dan te denken aan de zoogenaamde *Cirkelredeneringen*, die gewoonlijk de uitvlugt zijn van hen die eene stelling verdedigen op grond van théoretische magtspreuken, welke niet anders dan door practische beschouwingen kunnen worden gelogenstraft.

Zoo dus de *Nederlandsch Indie* mogt kunnen goedvinden hare redactie eens naar Nederlandsch Indie te verplaatsen, om daar *door eigen onderzoek* zich met de voornaamste grondtrekken van het Javaansche volksbestaan bekend te maken, en op die wijze zoo wat *regt* als *godsdienst* betreft, dat volksbestaan te leeren kennen, dan gelooven wij dat het geschrijf van dat blad over Staathuishoudkunde meer invloed zoude uitoefenen op de openbare meening, en zoodanig onderzoek het volledigste en overtuigendste antwoord zoude opleveren op de voorstelling die door haar, bij wege van cirkelredenering, van ons verlangd wordt.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.
van den 28sten *Julij* 1858; N°. 60.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot sekretaris der residentie Tapanolie (Sumatra's Westkust), de eerste kommies op het residentie kantoor te Soerabaya D. Brouwer.

BIJ DE KOMMISSIE TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTIGE CHRISTENEN IN DE SOERABAYASCHE AFDEELING.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, het lid, tevens thesaurier, H. W. C. de Roock, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, tevens thesaurier, H. L. Rademaker.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten klerk tevens griffier bij den landraad te Indramaijoe (Cheribon) B. S. van Coevorden.

Militair Departement.

BEVORDERD:

BIJ DE GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse J. Wrede.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant bij het 13de bataillon infanterie, P. J. Blok, eervol ontslagen tweede luitenant van dat wapen.

(*Voor de policie.*) Aan de gemeente wordt bekend gemaakt dat wegens vernieuwing aan de brug *Genteng* de passage daarover voor voetgangers en rijtuigen is gesloten tot wederopzeggens toe.

SOERABAYA, 27 *Julij* 1858. — *De Assistent Resident voor de Policie.* SWERVER. (27)

(*Voor het land.*)

Op Zaturdag den 7den Augustus 1858,

Zullen voor 's Lands pakhuizen verkocht worden eenige verbeurd verklaarde REGALEN, afkomstig van den Kontroleur der Inkomende en uitgaande regten alhier.

SOERABAYA, 28 *Julij* 1850. (29) — *De Algemeene Pakhuismeester,* VAN DER LINDEN.

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS.

OPENBAAR EXAMEN bij de drie Gouvernements Scholen ter stede Soerabaya, op Vrijdag 6 Augustus 1858, voormiddags negen uur.

J. HAGEMAN, JCz.
Secretaris.
(28)

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand	Augustus	„ Dingsdag den 3den en Donderdag den 19den.
„ „ „	September	„ Vrijdag den 3den en Zondag den 19den.
„ „ „	October	„ Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.
„ „ „	November	„ Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.
„ „ „	December	„ Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 3den Augustus 1858.

Voor de woning van den chin. Oei Koen Ing in de chin. kamp.

Op Woensdag den 4den Augustus 1858.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de chin. kamp.

Op Donderdag den 5den Augustus 1858.

Voor de woning van den heer P. van Drongelen in de stad.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE.

Op de Vendutie van Dingsdag den 3den Augustus a. s.

Zullen mede door den ondergeteekende en door tusschenkomst van het Vendu-kantoor alhier, bij wege van executie, ten verzoeke van MR. C. SANDENBERGH MATTHIESSEN, voor en namens de firma MCMILLAN MARTEN & Co, publiek worden verkocht, **Drie half voltooide praauwen Tjomprengs**, benevens eenige **Balken** en **Planken**, zooals die zijn liggende op de kampong *Podo Wonokromo*, toebehoorende aan den Chinees OEI KOEN ING.

De Deurwaarder
(759) F. MOOIJAART.

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 3den Augustus aanstaande.

Des morgens ten ½ 9 ure, zullen door den ondergeteekende bij wege van executie en door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, voor het huis van den Chinees OEI KOEN ING, in de Chineesche kamp alhier, publiek worden verkocht, de MEUBELAIRE en ANDERE GOEDEREN, benevens EENIGE LEDIGE LEGGERS, toebehoorende aan voornoemden Chinees OEI KOEN ING en zulks ten verzoeke van den Advocaat en Procureur MR. C. SANDENBERGH MATTHIESSEN, voor en van wege de firma MACMILLAN MARTEN & Co.

De Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaya.
(740) F. MOOIJAART.

UITBESTEDING.

Op Woensdag den 4den Augustus 1858.

des morgens ten 9 ure zal door den ondergeteekende ten zijnen bureele in de *Heerenstraat* te Soerabaya, uitbesteding worden gehouden voor de levering van **1200 Stuks SLAGT OSSEN**, ten behoeve der troepen ter wester afdeeling van *Borneo.*

De voorwaarden der levering en verdere inlichtingen zijn te bekomen op gemeld bureau van 's morgens 7 tot 12 ure.

De Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java,
(674) HK. VEMER.

VENDUTIE.

Op Woensdag den 4den Augustus a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, van DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN. (738)

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 4den Augustus a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden verkocht 50 KISTJES FRANSCHE SIROPEN.

(757)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 6den Augustus

ten huize van den Heer W. J. VAN DEN BROEK, *te Embong Malang.*

DOOR

ASSCHENBERGH & CO.

Van drie span goed gedresseerde WAGENPAARDEN, waaronder twee span MACASSAREN, TUIGEN en STALBEHOEFTEN.

verders:

een compleet massief MAHONIJHOUTEN AMEUBLEMENT, eene welluidende goede PIANO, KASTEN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLASWERK, SERVIEZEN, enz. enz.

(760)

Crediteuren of debiteuren in den boedel van wijlen den sergeant P. VAN PUTTEN, op den 21sten Julij ll., in het groot militair hospitaal tē *Simpang* overleden, worden uitgenoodigd daarvan binnen drie maanden aangifte of betaling te doen aan

De Commissarissen in den boedel,
H. W. KETJEN, 1*ste luit. der art.*
(764) P. DE MOOIJ, *sergeant der art.*

Met referte aan onze circulaire van den 21sten Julij, hebben wij de eer bekend te maken dat de inschrijving op de te Sourabaya op te rigten **Zee- en Brand Assurantie Maatschappij** kan geschieden te *Batavia* ten kantore van den Notaris J. R. KLEIJN, te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL & Co en te *Sourabaya* bij den waarnemenden Notaris MR. T. A. KLINKHAMER.

H. CHEVALLIER,
(726) T. A. KLINKHAMER.

INGETROKKEN

De procuratie door den ondergeteekende, op den 24sten Februarij 1858, ten overstaan van den Notaris D. BUSKEN HUET sub No. 116, gepasseerd op de Chinezen HAN TJAN HIEN en HAN SIOKKI te *Pasoeroean.*

SOERABAYA, 23 *Julij* 1858. — HAN KOK PING. (763)

ter van den graaf bekend maakte, en hem met ontblooten hoofde volgt; hij moest inderdaad door twintig voor zijne deur staande slaven heendringen, en onwillekeurig fronsde hij zijn gelaat, als hij de schurken herkende, die hem zoo wreedaardig behandelden en nu met het hoofd tot op den grond buigen.

Men komt aan het paleis.

Arthur stapt uit den wagen; de rentmeester, steeds ongedekt, geleidt hem tot in het vertrek van den graaf en verwijdert zich.

De oogen van den jongen man fonkelen, als hij zijn vijand bespeurt; fier en met gebalde vuisten komt hij binnen.

Paulowsko komt hem met opene armen te gemoet en drukte hem aan zijne borst.

„Ach, mijn dierbaarste vriend! hoe verheugt het mij, u te zien!"

Arthur staat geheel verstomd.

„Gij zijt gramstorig op mij, uithoofde van de booze streek, die ik u onlangs heb gespeeld; ik heb kwalijk, zeer kwalijk gehandeld, zulks beken ik, en verzoek u hiermede om vergiffenis. Laat ons in het vervolg steeds de beste vrienden zijn, en om terstond hiermede een begin te maken, moet gij den geheelen dag bij mij doorbrengen. Doch zulks is mij nog niet genoeg; voortaan moet uw *couvert* dagelijks op mijne tafel gereed staan, en wanneer gij niet vrijwillig komt, laat ik u met geweld halen want ik heb mij dit nu zoo eens in het hoofd gesteld, Kies dus mijne vrienschap of mijn haat.

Arthur bragt inderdaad dien dag in het slot van Paulowsko door; de graaf gaf hem aan tafel eene plaats tusschen hem en zijne dochter, een bevallig kind van zestien jaar.

Zij was getuige van de onregtvaardigheid haars vaders geweest; zeer bedroefd daarover zijnde, had zij alles aangewend, om hem tot den wensch, dezelve weder goed te maken, over te halen.

De vreugde daarover, dat zulks haar gelukt was, verdubbelde in dit oogenblik hare schoonheid.

Arthur stond versteld; Elisca's stem en haar oog drongen zachtjens door tot in zijn hart.

Het bevallige meisje, steeds bezield met het denkbeeld. het onregt haars vaders weder goed te maken, hield zich bijna uitsluitend met hem bezig; moest hij niet, over hare goedheid verrukt, naast hare zijde alles vergeten?

Hij werd beminnelijk, vrolijk, dit viel hem gemakkelijk, want hij was gelukkig!

De voorname gasten, die zich in den beginne verwonderden over de voorkomenheid en welwillendheid, waarmede de graaf en zijne dochter Arthur overlaadden, lieten hem eindelijk ook geregtigheid wedervaren; in hunne vrolijke stemming begonnen zij eindelijk te bekennen, dat een arme duivel toch ook somwijlen vernuftig kan sijn.

Zoo dikwijls nu Arthur, van dien dag af, verzuimde op het slot te verschijnen, liet de graaf hem met nieuwe beden en nieuwe dreigementen halen.

Arthur geloofde zich in dezen gril te moeten schikken, of liever trok hem eene geheime aantrekkingskracht, zelfs tegen zijn wil, naar het slot van den graaf, en de zoo gulle ontvangst der beminnenswaardige Elisca liet hem gemakkelijk gehoorzaam vinden.

Weldra werd hij de lieveling, de dierbare vriend van den man, dien hij voor eeuwig had gedacht te moeten haten.

Echter kreeg Arthur, in weerwil der groote gunst, welke Paulowsko hem bewees, noch aanstelling, noch geschenken in geld.

Een enkel woord van dien magtigen beschermer kon hem de schitterendste loopbaan openen, maar nimmer sprak de graaf het woord uit, en scheen zelfs niet voornemens, het immer te doen.

Op zekeren dag, juist een jaar na de gebeurtenis, welke in Arthur zulke smartelijke herinnering had achtergelaten, sprak de graaf, toen hij met hem alleen was, lagchende:

„Mijn dierbare vriend, op dezen gedenkwaardigen dag, wil ik u een klein voorstel doen, dat gij volstrekt moet aannemen; ik wil u namelijk uithuwelijken. De vrouw, die ik voor u heb uitgekozen, is eene zeer goede partij; zij heeft talenten, is schoon, bezit zelfs eenig vermogen; oordeel overigens zelfs, zie, daar is zij."

Bij deze woorden had de graaf de hand zijner dochter

De ondergeteekende neemt de vrijheid ouders en voogden van kinderen bekend te maken, dat hij voornemens is met Augustus aanstaande te dezer stede eene SCHOOL te openen.

Gatottan, (743)
27 *Julij* 1858. H. C. VAN DER LINDEN.

ADVERTENTIE.

De ondergeteekende heeft het voornemen om het PERCEEL, thans door hem bewoond, zoo mogelijk te verkoopen.

Het perceel heeft eene rondgaande gaanderij, zes riante kamers, solide bijgebouwen en stallingen.

Het erf is zeer uitgebreid, smaakvol als tuin aangelegd en is van eene aanzienlijke reeks exquise vruchtboomen voorzien.

Het perceel, goed geacheveerd en wel onderhouden, is gelegen aan den rivierkant van den grooten postweg.

Het perceel is dadelijk te aanvaarden.

De verkoop geschiedt op de ondervolgende voorwaarden:

Eerstens:

Tegen gereede betaling.

Tweedens:

a. Tegen dadelijke betaling van drie duizend gulden.

b. Tegen vestiging van eene eerste hypothecaire inschrijving van vier duizend gulden, rentende 8% 's jaars. en

c. Tegen vestiging van eene tweede hypothecaire inschrijving voor de rest van den totalen koopsom, te voldoen na vier jaren, tegen eene rente van 1% per maand, halfjaarlijks te betalen.

De verkoop geschiedt bij inschrijvings-billetten.

De toewijzing van den koop heeft plaats door den ondergeteekende aan den inschrijver, dien hij genegen is perceel en erve in eigendom af te staan.

Kosten van overschrijving zijn voor rekening van den kooper.

Inschrijvingsbilletten worden ingewacht tot op den 13 Augustus aanstaande.

KEDIRIE, BREYMANN.
den 27 *Julij* 1858. (753)

VERMIST

DE VOLGENDE RECEPISSEN:

81 Recep. à *f* 25. No. 113392 — 121528 — 179093
153262 — 131847 — 108345 — 49157 — 114485
90683 — 43565 — 162334 — 19195 — 106515
124695 — 81987 — 87480 — 63399 — 102659
114905 — 19709 — 100767 — 77747 — 117431
148459 — 147578 — 7477 — 80784 — 161004
130566 — 171895 — 65105.

Degenen, welke eventuëel in het bezit mogten zijn geraakt van dezelve, worden verzocht daarvan opgave te doen aan

SOERABAYA, SCHIMMELPENNINCK & CO.
28 *Julij* 1858. (748)

TE KOOP

EEN RIJPAARD, hoog 4 voet 1 duim. Te bevragen bij
(745) E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN.

DERTIG SOORTEN EUROPESCHE GROENTEZADEN, in kistjes ad *f* 8.—
(465) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

TE VERKRIJGEN

BIJ L. G. VAN LAKERVELD & CO.

Enkelde en dubbelde dommekrachten.
Koevoeten.
Bankschroeven.
Span en hand zagen.
Trekmessen.
Bijlen.
Dissels.
Schaaf- en andere bijtels.
Hamers.
Knijptangen.
Booromslagen met ijzers.
Avegaars.
Vijlen.
Spijkers.
Schroeven.
Scharnieren
Hengsels.
Spanjoletten.
Schuiven.
Grendels
Knippen.
Schuifdeurrollen.
Deur,- kist,- lade,- kast,- hang- en grendelsloten.
IJzeren komfoors en potten.
Balansen.
Unsters.
Badkuipen.
Olietonnen.
Emmers.
Glazen dakpannen.
Vensterglas.
Vlaggedoek.
Fijne en grove verwen.
Teer- en- verfkwasten.
Diamanten glassnijders.
Gekookte en ongekookte lijnolie.
Terpentijn.
Krijt.
Verguldsel.
Bronsen.
Hollandsch, Engelsch en Amerikaansch zeildock.
Europeesch, Manilla, Bengaalsch en cayer touw.
Ankers.
Schrapers.
Patentglazen
Bladkoper.
Plaat, plat, rond en vierkant Engelsch en Zweedsch ijzer.
Smids vuurbakken met ventilators.
Aanbeelden.
Speerhaken.
Ronde slijpsteenen, enz. enz.
(752)

PAS ONTVANGEN

EEN FACTUUR PARIJSCHE SCHOENEN

BESTAANDE IN:

WITTE SATIJNEN DAMES-SCHOENEN.
GOUDLEDEREN do.
ZWART VERLAKTE do.
GOUDLEDEREN, VERLAKTEN en STOFFEN LAGE KINDERSCHOENEN.
do. do. HALFHOOGE do.
do. do. do. do. met Elastieken.
(751) **MARTENS & CO.**

ONTVANGEN

BIJ J. J. A. NICOLAI & CO.

PUIKE BOTER pas aangebragt.
en
ROOKSPEK. (758)

LINIEER-FABRIEK.

De ondergeteekenden hebben eene LINIEER-MACHINE uit Nederland gekregen en alhier opgerigt, waardoor zij in staat gesteld zijn alle soorten van liniëerwerk te doen verrigten, zoo als voor: *rekening-courant, verkooprekeningen, gewone rekeningen, kwitantien, staatwerk*, enz.
(671) **E. FUHRI & CO.**

ONTVANGEN

PAPIER SANS FIN.

(Teekenpapier eerste kwaliteit).
(749) Bij **GEBR. GIMBERG.**

VERKRIJGBAAR

BIJ GEBR. GIMBERG.

FIJNE ENGELSCHE PENNEMESSEN.
dito SCHEERMESSEN.
(750)

ALLEMANSGADING.

PAS ONTVANGEN.

EEN REGULATEUR, loopende 8 dagen; te bezigtigen ten huize van
zrtaat Gatotan. (746) DEELEMAN.

OP NIEUW ONTVANGEN

ECHTE CRINOLINES met stalen veren, genaamd ROBES POMPADOUR, bij
(768) **F. SCHMID.**

---

gevat; hij bragt haar naar den jongeling.

Men verbeeldde zich Arthur's verbazing, ontroering en vreugde! Elisca bloosde, maar een bevallig lachje van goedkeuring gaf te kennen, dat zij aan den wil haars vaders niet ongehoorzaam zoude zijn.

Arthur viel den graaf te voet; danken kon hij niet, slechts met kussen en tranen bedekte hij zijne hand.

En wat zoude hij hem zeggen, dat met den sprekenden blik van zijn gelaat overeenkwam!

Juist op dien dag, gaf de graaf het schitterendste feest, waarop hij een uitgelezen gezelschap noodigde.

Nadat ieder plaats aan tafel had genomen, keerde Paulowsko zich met de volgende woorden, naar het verhevene gezelschap:

„Edele en dierbare vrienden! het maal, waaraan gij thans deel neemt, is ter eere van de verloving mijner dochter; gij allen kent den gemaal, dien ik heb gekozen; ik wil hem u niet noemen, gij zelven moet dien raden, en ik ben overtuigd, dat gij mijne keus zult billijken!"

De graaf zwijgt; de gasten polsen elkander, men spreekt zacht met zijn buurman, men vraagt waartoe dit geheim?

Men poogt te vergeefs den gelukkigen sterveling te raden, welke voor de bekoorlijke Elisca als gemaal is bestemd.

„Zoude het niet de graaf N. . . zijn?" sprak de eene, „met een zegevierend gelaat zag ik hem aankomen!"

„Gij dwaalt!" sprak een andere, het zal eerder de jonge hupsche von K... zijn; het meisje slaat altoos de oogen neder, zoodra hij haar aanziet!"

„Neen, neen!" hernam een derde, „ik zag hoe de graaf Paulowsko den eleganten baron von S... met zulk een kennelijk gelaat toelachte, geloof het zeker."

In het kort, een ieder dacht, dat het eene uitstekende partij moest zijn, en alle troosteden zich hiermede, dat zij weldra de oplossing van het raadsel zouden vernemen.

Paulowsko wrijft zich de handen en lacht regt hartelijk over zijne nieuwe list; hij stelt zich reeds de verbazing der dierbare vrienden voor, wanneer hij hun Arthur als zijn schoonzoon zal voorstellen en hij belooft zich een groot vermaak van een klein plan dat hij in stilte had uitgedacht. Hadden de edele vrienden gelet op de bescheidene verlegenheid, op den zachten blos, die zich over het gelaat van het minnende paar verspreidde, zoo zouden zij de waarheid hebben vermoed, maar hoe konden zij zich verbeelden, dat de eenige erfgenaam der Paulowsko's de vrouw van een jongen man zonder vermogen, zonder stand, zonder hooge geboorte zoude worden. Van een onbekende, die zijner doorluchtige gemalin niets dan verstand, bevalligheid en liefde medebragt!

Middernacht kwam aan.

De graaf treedt midden in de zaal; alles zwijgt. „Gij hebt," begint hij, „aan het verlovingsfeest mijner dochter deel genomen; vóór uw vertrek, zult gij ook getuigen van haar huwelijk zijn, dat in mijne slotkapel zal worden voltrokken. Kom Arthur, geef aan uwe vrouw de hand!"

„Arthur! Arthur!" herhaalde de verhevene vergadering, „is het mogelijk! Heeft men ooit iets dergelijks gezien!

„Neen, mijnheeren," hernam de graaf, lagchende, op dien algemeenen kreet, „maar gij zult terstond zien, dat het mogelijk is."

En men zag het inderdaad, ja men zag zelfs nog iets meer, wat niet minder verbazing wekte.

Op het oogenblik, dat de gasten zich tot het afscheid gereed maakten, omhelst de graaf zijne kinderen en zegt:

„Nu, mijne vrienden, is het tijd dat ieder ter ruste gaat. Arthur, mijn wagen moet reeds voor de poort staan; neem uwe vrouw met u, morgen zien wij elkander weder, goeden avond en goeden nacht!"

Arthur glimlachte in den beginne, vast overtuigd, dat de graaf weder den spot wilde drijven, maar zijn ernstig gelaat, de wijze hoe hij het vertrek bespoedigt, de koelbloedigheid, waarmede hij bevel geeft den wagen te laten vertrekken, laten hem geen twijfel, niets baat hem, hij moet zich aan deszelfs wil onderwerpen, en rijdt weg met de eenige erfgename der Paulowsko's, naar zijn ellendig verblijf, dat hij gedacht had niet weder te zien.

Elisca, ten hoogste ontroerd over alles wat haar is wedervaren, is niet in staat een woord te uiten, maar haar echtgenoot belooft haar, alleen haar te beminnen.

Zij vergeet haar vervlogene heerlijkheid, het kostbare kasteel van haren vader, zij beklaagt zich over niets.

Tegen een billijk salaris zoekt men iemand te engageren, die grondige kennis van de cultuur en fabricatie van Indigo bezit, en tevens de Maleische en Javaansche talen vlug spreekt. Nadere informatien zijn te bekomen met gefrankeerde brieven onder Letter H. H., bij de Heeren E. FUHRI & Co te *Soerabaija*. (771)

TE KOOP

EEN GROOT STERK SCHIMMEL RIJPAARD. Te bevragen bij

(770) ASSCHENBERGH & CO.

JAPAN.

De ondergeteekenden zullen in Augustus op nader te bepalen dag, zonder reserve, in vendutie opruimen, eene belangrijke partij

JAPANSCH LAKWERK

BESTAANDE UIT:

HOMBREDOZEN, FICHIESDOZEN, PAPIERDOZEN, NAAIDOZEN, SHAWLDOZEN, SCHEERDOZEN, HAAKDOZEN, HANDSCHOENENDOZEN, JUWEELDOZEN, SIRIEDOZEN, LEPELDOZEN, BEDAKDOZEN, THEEKISTJES, TABAKKISTJES, INKTKOKERS, LIQUEURSTELLEN, THEEBLADEN, MESSENBAKKEN, BROODMANDEN, HANG ÉTAGÈRES, DAMES-WERKTAFELS, KNAPEN, VLIEGENJAGERS, enz., enz.

VERDERS:

Circa 800 ZIJDEN JAPONNEN van zeer fraaije dessins, CREPE SHAWLS, ZIJDEN DASSEN, PAYONGS, AGAR AGAR, RONDE VOETMATTEN, 60 dozijn PORCELEINEN KOPPEN en SCHOTELS, enz.

Commissien worden uitgevoerd door

(756) KARTHAUS & MELCHERS.

BIJ H. VAN DE VELDE VERKRIJGBAAR.

HANGKLOKKEN.
HARING in vaatjes.
ENGELSCHE MOSTAARD.
THEE per pakje.
LIMOENSAP, en
EEN DRAAI-ORGEL, spelende veertig aria's, te bezigtigen bij den heer PONS. (769)

PUIKE SCHIEDAMMER BESSENGENEVER.

(767) KARTHAUS & MELCHERS.

PAS ONTVANGEN

BIJ E. FUHRI & CO.

EEN PRACHTIG FACTUUR GOUDEN, ZILVER VERGULDE en ZILVEREN FULL PATENT LEVER, ANKER, CILINDER en DAMES HOROLOGIEN uit de meest gerenommeerde fabrieken in Engeland.
GOUDEN BRELOQUES.
ZILVEREN POTLOODPENNEN, enz. (723)

PRIMA QUALITEIT ECHT ENGELSCHE SCHEERMESSEN.

Van de gerenomeerde fabriekanten
JOHN. BARBER,
JOZEPH RODGER,
FRED. REIJNOLDS.

(766) KARTHAUS & MELCHERS.

DE IJZER EN KOPERGIETERIJ

EN

SMEDERIJ

VAN J. BARFELD

Is sints eenigen tijd alhier geopend in de *Zeemanstraat*, en geschikt tot de vervaardiging en herstelling van alle IJZER en KOPERWERKEN, waartoe de ondergeteekende zich minzaam aanbeveelt.

(762) J. BARFELD.

LOTEN

VAN DE 236STE

NEDERLANDSCHE STAATS LOTERIJ

VAN

GEBR. POLAK DANIELS EN MELCHIOR WIJT & ZONEN.

Te *'s Gravenhage* en te *Rotterdam*.

Terstond te bekomen bij de ondergeteekenden, tegen de navolgende prijzen:

Een heel	lot.	ƒ 100.—
Een half	lot.	„ 50.—
Een vijfde	lot.	„ 20.—
Een tiende	lot.	„ 10.—

(742) E. FUHRI & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

CORNELIUS CREMER JUNIOR. (744)

SOERABAYA, den 3den Augustus 1858.

Wij worden uitgenoodigd medetedeelen dat de exercitien der Schutterij, gedurende deze maand zullen plaats hebben, op Woensdag den 4den en Dingsdag den 17den aanstaande voor het geheele bataillon, en op Dingsdag den 10den dezer met de lijntjes.

— Zijne Exc. de vice-admiraal, kommandant van Z. M. Zeemagt in Oost Indie, is hier gisteren namiddag aangekomen en op den huize Simpang afgestapt.

BATAVIA. — Gisteren morgen is, uit de rivier op Noordwijk, tegenover de Gouvernements-scholen, het lijk van een drenkeling opgehaald. Bij schouwing bleek, dat hetzelve van den Europeschen sergeant FIX was en bereids verscheidene dagen in het water had doorgebragt. Ook is dienzelfden dag, achter het hospitaal te Weltevreden, een inlandsch soldaat opgevischt, wiens naam tot heden onbekend is.

— De gezagvoerder L. Bijl, van het Ned. barkschip *Hendrik Ido Ambacht*, deelt ons het volgende mede:

Zeilende in den Zuid Atlantischen Oceaan op 37° 27′ Z. B. en 14° 51′ O, L, ontwaarden wij, op den 9den Junij, des middags tusschen 12 en 1 uren, met stormweder, een vervaarlijk zeegedrogt, dat, gedurende negen dagen onophoudelijk bij ons bleef tot op 37° 55′ Z. B en 42° 9′ O. L. Dit beest was omstreeks 90 voeten lang en 25 à 30 voeten breed, en meestentijds sloeg het met zulk een geweld tegen het schip, dat hetzelve er van dreunde. Het gedrogt blies veel water, dat een onaangenamen stank verspreidde, over het dek.

De gezagvoerder, vreezende dat het monster schade aan het roer zoude veroorzaken, wendde alles aan om er van ontslagen te raken, doch te vergeefs. Na het ontvangen van meer dan honderd geweerkogels, een harpoen en een lange ijzeren stang, zag men uit onderscheiden wonden het bloed stroomen, zoodat het monster eindelijk, door verlies van krachten het schip niet langer konde nazwemmen en wij er van ontslagen raakten. Door het geweldig slaan tegen het koper, was zijn huid op vele plaatsen beschadigd geworden.

— Onder dagteekening van 20 Julij, schrijft men ons van Macasser;

Door den gezagvoerder van den gouvernements kotter No. 5, den heer J. J. Pielaat, is dezer dagen alhier aangebragt een zeeroover, dien hij te Pota Floreshad gevangen genomen.

Deze gevangenneming had zich volgender wijze toegedragen:

Genoemde gezagvoerder bevond zich met zijnen bodem te Sumbawa, toen het gerucht hem ter ooren kwam, dat zich op Pota zeeroovers ophielden. Zonder aarzelen, besloot hij zich derwaarts te begeven. Aldaar aangekomen, bevond hij dat het gerucht waar was, vermits hij al spoedig een van de *bintaks* (praauwen) der zeeschuimers in het gezigt kreeg. Dadelijk besloot hij zich met zes zijner manschappen, in zijne kleine sloep. derwaarts te begeven. De praauw bereikt hebbende, kweten hij en zijne manschappen zich met dapperheid van hunnen pligt, ten gevolge waarvan de zeeroovers over boord sprongen, hunne praauw met ammunitie achter latende.

Een hunner viel echter in handen van den gezagvoerder, zijnde dezelfde, waarvan hierboven sprake is. Ook de ammunitie is hier aangebragt, terwijl de genomen *bintak* aan de zorg van den regent te Pota is toevertrouwd geworden. (*Java-Bode.*)

TAGAL, 9 *Julij*. — De weersgesteldheid kenmerkt zich hier in den laatsten tijd door hevige regenbuijen, welke van zeer nadeeligen invloed zijn op de suikerproductie en de werkzaamheden in de suikerfabrieken belemmeren.

PEKALONGAN, 7 *Julij* — Ook hier vallen zware regens, welke sedert de laatste drie weken zoo aanhoudend zijn, vergezeld nu en dan van bandjers, dat men zou denken in den westmoeson te zijn.

Deze weersgesteldheid is voor het tweede gewas, inzonderheid voor de kapas en djarak zeer nadeelig.

Op de verwerking van het te veld staande suikerriet is dit weder mede van nadeeligen invloed; de ampas is zoodanig doorweekt dat die voor het oogenblik nergens als brandstof te bezigen valt.

Al de fabrieken staan dan ook uit dien hoofde sedert ettelijke dagen stil.

Ofschoon een en ander vooralsnog niet verontrustend te noemen is, kan het bij langere aanhouding tot groot nadeel zoo voor de landbouwende bevolking als de suiker fabriekanten strekken.

Alleen op het te veld staande indigo gewas, aanplant-oogst 1858, en op de nieuwe suikerriet aanplant voor den oogst van 1859, werkt deze weersgesteldheid gunstig, en op het indigo gewas zelfs zoodanig, dat zeer waarschijnlijk de opheffing van deszelfs verdere verbouwing met eenen goeden oogst gepaard zal gaan. (*Jav. Courant.*)

ENGELAND.

Engeland is in moeijelijkheden met het bestuur der Vereenigde Staten wegens de meer dan overdreven ijver in het tegengaan van den slavenhandel, iets dat, wij erkennen het, moeijelijk te ver gedreven kan worden. De Engelsche kruisers hebben verscheidene Amerikaansche schepen tusschen New-York en Mobile beschoten en aan boord geklampt, en natuurlijk zijn de Amerikanen daarover ten hoogste verbolgen. Het Amerikaansche Gouvernement heeft al deszelfs marine officieren in active dienst gesteld en eene groote som beschikbaar voor het geval van oorlog. — Vrijwilligers stroomen van alle zijden toe om hunne diensten aantebieden; het congres heeft den President gemagtigd om als hij het noodig oordeelt den weg van geweld in te slaan; een eisch tot voldoening is het Engelsche Gouvernement toegezonden; de Engelsche gezant te Washington zit met de handen in het haar, en het Engelsche Gouvernement gevoelt zich niet op zijn gemak. Waarschijnlijk zal de zaak echter in der minne worden geschikt en het is te hopen, zegt een Engelsch blad, dat indien de Engelsche kapiteins worden schuldig bevonden aan de roekeloosheid die hen wordt ten laste gelegd, zij door eene heilzame straf tot een behoorlijk pligtbesef worden terug gebragt. — De controle over den slavenhandel is op zich zelf reeds eene zeer kiesche zaak, zonder dat die nog bemoeijelijkt wordt door aanmatigende domheid.

En dat alles om Arthur's wil, want hij ziet alleen haar.

Reine liefde, gij hemelsch geschenk, gij alleen betoovert ons leven, gij alleen vergoedt ons alles!

Den anderen dag volgt er geen de minste verklaring van den kant des graafs; met deelneming vraagt hij naar hunne gezondheid, betuigt hun daarover zijne opregte vreugde, doch zonder nieuwsgierigheid, zonder gemaaktheid, alsof er niets eenvoudigers, niets natuurlijkers had kunnen geschieden.

Des avonds wordt hun weder hun afscheid gegeven; weken, maanden verloopen er.

O, dat was waarlijk geene grap!

Weldra had Arthur's verlegenheid den hoogsten top bereikt; de graaf verstaat zoo als men weet geene zotheid, hij wil, dat men zijne feesten bijwone, dat men hem in de schitterendste gezelschappen volge, en echter geeft hij geen penning voor de uitgaven, welke de rang dien men naar zijnen wil moet eeren, vordert.

Wat kan men maken zonder geld?

Schulden! en dat deed dan ook Arthur, maar hoe te betalen?

Hij had geene andere bron, dan zijnen rijken schoonvader, maar zich tot deze te wenden is zoo goed, als zich aan nieuwe kwalen bloot te stellen.

De zorgen van het jonge paar namen dagelijks toe, en de zekerheid van zich weldra met een pand hunner liefde verrijkt te zien, maakte hun verlegenheid nog veel dringender.

De verjaardag kwam aan.

Het was groot gezelschap bij Paulowsko; als naar gewoonte waren de jonge lieden de kroon van het feest.

Des avonds, op het oogenblik, dat zij in den wagen waren gestapt, om naar huis te keeren, komt de graaf hen achterna en roept: „Luistert eens, kinderen! ik heb iets vergeten u ter hand te stellen; daar," voegde hij er bij, terwijl hij hun door het portier een digtgevouwen briefje toewierp, „ziet dat in, wanneer gij te huis zijt gekomen!"

Hun eerste zorg was dan ook, inderdaad, den inhoud van het briefje te vernemen. Het bevatte — de schenking van een millioen roebels, na zigt, betaalbaar bij den bankier van den graaf.

Van dit oogenblik af scheidde Paulowsko niet meer van zijne kinderen; van nu af lachte Arthur het geluk meer en meer toe.

De magtige invloed van zijn schoonvader en zijne eigene talenten verhieven hem van trap tot trap tot den rang van veldmaarschalk.

In het vervolg erfde hij den naam en het aanzienlijk vermogen der Paulowsko's, maar zelf tot op den hoogsten trap van eer verheven, wist hij zijne vroegere eenvoudigheid te bewaren.

Nooit bloosde hij bij de herinnering aan zijne vroegere armoede; het deed hem, integendeel, vermaak zijne kinderen de zonderlinge gebeurtenissen te verhalen, waaraan hij zijn geluk te danken heeft.

Paulowsko, altoos origineel, en zijn geheel leven door hartstogtelijk met het buitengewone ingenomen, liet den *buitengewonen dag* nimmer voorbijgaan, zonder dien door de eene of andere aangename verrassing te kenschetsen, en zelfs in zijnen hoogen ouderdom was deze dag in staat, zijne zotte kuren in de vrolijkste blijgeestigheid te veranderen.

Stokslagen zijn wel niemand welkom, en ik twijfel er aan dat iemand bij ons hier te lande, zelfs tegen zulk eene rijkelijke vergoeding, dezelve zoo gemakkelijk zoude hebben vergeten; ondertusschen zijn liefde en rijkdom te aanlokkelijk; overigens had Arthur, wanneer hij den toenmaligen toestand in Rusland beschouwde, mogelijk het ons eigene fijne gevoel niet, en meer dan eens, moest hij bij zich zelven wel bekennen, dat *ongeluk* somtijds *geluk* is.

(*Redactie.*)

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van den 2den Augustus* 1858 n°. 61.

— De heer Austin Maggs, een architect, die sedert eenigen tijd nabij Belmont in Hereford woonde, om het opzigt te houden over de oprigting van een kloostergebouw, is dezer dagen in verzekerde bewaring gesteld, omdat hij aan de Koningin eenen brief had geschreven, die de duidelijkste kenmerken droeg van waanzin tot zulk eenen graad, dat dezelve ligt gevaarlijk kon worden. Het was in den avond van den 11den Mei, dat de Heer Maggs op bevelschrift van Sir Richard Mayne voorloopig in verzekerde bewaring werd genomen. — Toen de superintendant van policie hem het bevelschrift voorlas, riep de Heer Maggs uit: „*Ik* krankzinnig? Wel zoo! en is dat een van uwe saletjonkers „van Magistraten, die dat bevelschrift tegen mij heeft uitgevaardigd?" en toen men hem zeide dat het bevel tot zijne in hechtenisneming van Londen was gezonden, ten gevolge van eenen brief, dien hij had geschreven aan Hare Majesteit, vervolgde de Heer Maggs: „Een brief geschreven? „Ja zeker heb ik dien geschreven, en zij had mij moeten „antwoorden. Het zou beter zijn geweest als de koningin „die op eenen eerbiedigen toon had beantwoord." — In de infirmerie der stadsgevangenis, waarheen hij voorloopig werd gebragt, was hij zeer hevig, sloeg alles aan stukken wat hem onder de handen kwam, en riep dat hij bereid was, om zich voor de koningin of voor wie ook te verantwoorden over den brief, dien hij Hare Majesteit had geschreven. — Men zal zijne familie, die men gelooft te Bristol te wonen, van zijnen toestand onderrigten. — Het volgende is een afschrift van den brief in questie.

HEREFORD, 27 *April* 1858.

Aan Hare allergenadigste Majesteit Victoria, Koningin van Groot Brittannie, Ierland en derzelver kolonien. Geeft te kennen, Uwer Majesteits nederige en getrouwe onderdaan dat hij, door de genade van den Almagtigen God, gedurende eene reeks van 36 jaren een gehoorzaam en nuttig onderdaan van dit rijk was, en bovendien gedurende een tijdsverloop van reeds meer dan 20 jaren de nederige dienaar is geweest van den Hoogsten God, deelhebbende aan Zijne genade, geopenbaard in Zijnen eeniggeborenen Zoon, Uwer Majesteits beschermer. Geeft tevens te kennen dat de alwijze en genadige God zich op eene bijzondere wijze aan hem, (den schrijver) heeft geopenbaard; en dat op zulk eene duidelijke en onmiskenbare wijze, dat hem niets anders overblijft dan uwe Majesteit te verzoeken, hem over te geven uwer Majesteits betrekking van hoofd der kerk. (*In Engeland is de regerend vorst of vorstin tevens hoofd der Anglicaansche Kerk, even als de Paus hoofd is der R. C. Kerk.*) En dat hij dit doet is uit eene plegtige overtuiging van pligmatig te handelen. — Uwe Majesteit zal gelieven op te merken dat van dit verzoek in den Hemel is aanteekening gehouden, en dat daaromtrent verantwoording zal worden afgeëischt voor den regterstoel des Heeren. Het zal mij aangenaam zijn Uwe Majesteit mijne geloofsbrieven te toonen als de stedehouder van Christus op aarde en daag geheel de schepping uit om, buiten de mijne, eenige aanspraak op dat ambt. te voren te brengen. Bij mijne erkenning tot dat ambt zal Uwe Majesteit gelieven optemerken dat het niet is uit eenig vuig bijoogmerk, maar integendeel alleenlijk voor de eer van God, de welvaart van Uwer Majesteits onderdanen en voor de bestendigheid van Uwen troon.

Uwe Majesteit alle geluk wenschende, zoo huisselijk als publiek, ben ik door de genade, Gods in Uwer Majesteits dienst.

AUSTIN MAGGS.

— Het Engelsche gouvernement is door aankoop eigenaar geworden van Longwood en van het graf van Napoleon op St. Helena, tegen betaling van ƒ 60,000, en heeft het voornemen beiden aan den keizer der Franschen en diens erfgenamen tot in eeuwigdurenden eigendom aan te bieden.

— De Vesuvius is met geweldige kracht losgebarsten en braakt met woede haar vuur en lava uit: — de geheele top der lage piek is eene aaneengeschakelde massa nieuwe kraters. De stroom der reizigers heeft natuurlijk zich naar Italie gerigt, om het indrukwekkend schouwspel te gaan zien en begeeft zich in het gevaar van door koning Bomba's sybariten te worden in den nek gepakt, terwijl zij met het gelaat naar den vuurberg staan gekeerd.

CEYLON.

De *Ceylon Almanack* voor 1858 bevat eenige hoogst belangrijke statistieke opgaven, waaruit de bloei van de kolonie blijkt. De invoeren in 1851 bedroegen 1,998,450 pd. st.; in 1857 werd er voor 3,106,764 pd. st. ingevoerd. In 1851 bedroeg de uitvoer 1,805.877 pd. st. zoodat hij in twintig jaren tijds met 4,975,253 pd. st. vermeerderd is. Deze vermeerdering is grootendeels toe te schrijven aan het grooter aantal Europesche kolonisten, dat in denzelfden tijd van 60 tot 600 geklommen is. Met inbegrip van deze onafhankelijke Europeanen telt men thans op Ceylon een aziatische bevolking van 1,690,000 z., 2,500 Europeanen en 4,000 Oost-Indiërs. De verbetering in den handel moet vooral gezocht worden in de koffijkultuur. In de laatste jaren is de verzending van koffij naar Groot-Britanje en naar de Vereenigde Staten wel toegenomen, maar deze vermeerdering komt in geen vergelijking met de uitvoeren naar de Britsche koloniën en naar vreemde staten. Naar de Britsche koloniën werden in 1854 door Ceylon uitgevoerd 11,785 cwts., tegen 33,112 cwts. in 1857; naar vreemde Staten bedroeg de uitvoer in 1854 in 67,339 cwts., in 1857 was die 173,313 cwts. In de tabellen van den invoer trekt het meest de aandacht de groote hoeveelheid ingevoerde rijst, die in 1856 een waarde had van 552,544 pd. of één derde gedeelte van de geheele waarde der ingevoerde goederen.

Wat de ontvangsten en uitgaven van Ceylon betreft, de eerstgenoemde bedroegen van 1821 tot 1856 14,159,705 pd. s., en de uitgaven in gelijk tijdperk 14,265,635 pd. st., alzoo een nadeelig slot aanwijzende van 105,820 pd. In 1822, toen het kaneelmonopolie bestond en de parelvisscherij zeer bloeijend was, bereikten de inkomsten een cijfer van 473,669 pd. st.; voor 1858 zijn zij op 571,000 pd. st. begroot.

De huwelijken in 1856 op de registers ingeschreven waren 14,655 in getal, en wanneer wij de oppervlakte van het eiland op 24,700 mijlen schatten, verkrijgen wij per vierkante (eng.) mijl een bevolking van 68$^{11}/_{100}$.

De parelvisscherij valt boven verwachting gunstig uit. De prijzen van de parelen waren buitengewoon hoog gestegen, zoodat men meende, dat degenen, die zich met speculatien in dit artikel ophielden, ligt groote verliezen konden lijden. Het gouvernement schat de schelpen op 21 ropijen per duizend, maar zij hebben 29 ropijen opgebragt.

Met den koffijoogst voor 1858—59 laat het zich zeer goed aanzien. Een van de welvarendste planters berigt, dat de tijd van het bloeijen voorbij is, en dat hij nooit zulk een sterken bloei beleeft heeft; hij vreesde intusschen voor schaarschheid van arbeiders. — De uitgevoerde koffij van 1 October 1857, tot 25 Maart 1858, bedraagt 545,050 cwts, dat veel meer is dan in vorige jaren tegen denzelfden prijs.

BRITSCH INDIE

De Generaal kommandant van het leger heeft eene dagorder uitgevaardigd, waarbij wordt bekend gemaakt dat de veldtogt is geëindigd en aan de troepen een rusttijd wordt aangekondigd, tot tijd en wijle dat hunne diensten in eenen nieuwen veldtogt mogten worden gevorderd. — Terwijl hij echter deze dagorder schreef, was Sir Hugh Rose met zeer weinig vreedzame bedoelingen op weg naar Gwalior. Sir Lugard was te Jugdespore druk bezig de wildernissen, *zoo mogelijk*, te zuiveren, Sir H. Grant vocht te Nuwabgunigs in Oude tegen sterke troepen rebellen enz. enz. Het is dus vrij raadselachtig wat de term van „de veldtogt is geëindigd," beduidt. — Rust echter zal het Europesche gedeelte van het leger zeer welkom zijn, en zal de behoefte aan rust ook wel de aanleiding tot die dagorder zijn geweest.

Volgens de laatste berigten van het tooneel des strijds is Gwalior gevallen. Sir Hugh Rose wachtte eerst de aankomst van den Maharadja af, zonder wiens hulp hij vreesde, veel moeijelijkheden te vinden bij de inname der stad. — De verraders, die den Radja overleverden, ontvingen behalve hunne achterstallige soldij, nog een geschenk van drie maanden tractement. De troepen van Culpee eischten op de parade dezelfde belooning, hetgeen hun eerst werd geweigerd uit vrees dat zij zouden deserteren als zij sooveel geld in handen hadden, doch eindelijk werd het hun ook uitbetaald. Die vrees bleek echter zeer gegrond te zijn geweest, want naauwelijks hadden zij het ontvangen of een gedeelte deserteerde en de anderen deden hunne dienst slecht. Den 17den had er bij Morar een gevecht plaats tusschen de voorhoede onder bevel van den Chef de Brigade Smith en de rebellen onder bevel van de Ranee van Ihansi. — De rebellen werden verspreid, vier stukken genomen en de Ranee sneuvelde, te zacht een lot voor zulk een monster. Den volgenden dag viel Sir Hugh Rose, door de troepen van den Chef de brigade Smith versterkt, de stad Gwalior aan, die hij na een gevecht van vijf uren innam. — De rebellen ontsnapten in de rigting van Mhow, de eenigste uitweg die hun overbleef.

Als een gevolg van die overwinning wordt opgegeven dat de radja van Mynpoorie zich heeft overgegeven, en verwachtte men hetzelfde van de oproerige Semindars van Agra en Etawah.

In Oude heeft Sir Hope Grant eene overwinning behaald op den vijand, die te Nuwabgunge zich had verzameld, en van daaruit Lucknow bedreigde. Na een gevecht van drie uren heeft hij hem uiteengedreven met een verlies van 600 dooden en zeven stukken en zal zijne kolonne nog eenigen tijd te Nuwabginge blijven. De Radja van Kopoorthull was daar aangekomen, doch zijne manschappen schenen nog niet aan den strijd te hebben deelgenomen.

De troepen van Koor Singh hebben getracht hunne vroegere positie in Oude weder in te nemen en de kolonne onder Sir Lugard, die veel van de zon had geleden, heeft hen wel uiteengedreven, doch daardoor misschien meer kwaad dan goed gedaan. Een gedeelte dier oproerlingen is naar Gija getrokken, en zegt men dat zij die plaats hebben genomen; een ander gedeelte is de schrik geworden van het Chupaah district; eene derde bende plundert de factorijen en de dorpen in Buxar; eene vierde afdeeling verontrust Ghazeepoore en heeft kolonel Cumberlege genoodzaakt zich daarheen te begeven; de Chuckledar Mahomed Hossean, Generaal Frank's oude vijand, heeft zich weder in Gorruckpore vertoond, enz. — Dit alles is weinig geruststellend, maar de vijand is te verspreid om sterk te zijn, en zou het misschien het beste zijn, hem toetelaten zich te Tijzabad te verzamelen en hem daar in één slag te vernietigen, zoodra de koelte ons daartoe zal in staat stellen.

Te Belgaum is de Radja van Dumbul van voor het kanon in flarden geschoten, en zes van zijne vrienden benevens de Radja van Nargoond zijn gehangen.

De Moulrie van Lucknow na te Nawabgunge mede te hebben gedeeld in de algemeene nederlaag, trachtte zich te wreken door eenen aanval op eenen ons getrouw gebleven Semindar van een nabijgelegen district; deze heeft zich echter dapper gekweten en doodde met eigen hand den Moulvie, hetgeen hem, als hij het kan bewijzen, regtigt tot eene belooning van 50,000 ropijen door het Gouvernement op des Moulvies hoofd gesteld.

Uit Patna schrijft men dat Bullua en Zummaneah door de rebellen waren in de asch gelegd, Ghazeepore was in groot gevaar, Buxar op het punt van te worden aangevallen, Goruckpore ver van veilig en te Chuprah verwachtte men binnen 24 uren de beslissing of men zonder, of onder de rebellen zou zijn. — De opstandelingen zijn in die rigting in kleine benden verdeeld, die overal schrik verspreiden waar zij zich laten zien.

— Volgens de *Bombay Gazette* heeft Lord Canning de volgende proclamatie gerigt tot de opstandelingen in Oude:

De Right Honorable Gouverneur Generaal geeft hierbij zijne voornemens omtrent de schuldigen aan rebellie tegen het Engelsche bestuur te kennen, en zulks tot narigt van allen die aan den tegenwoordigen opstand hebben deelgenomen.

Voor al dezulken die feitelijk hebben deelgenomen aan den moord van Christenen, onderdanen van Engeland, is geen hoop op vergiffenis. Zij moeten boeten volgens de wetten die in dit en in alle beschaafde landen zijn gerigt tegen de gruwelijke misdaad van het schandelijk en in koelen bloede vermoorden van de argeloozen, onschuldigen en weerloozen; zij hebben zich buiten het bereik der menschelijke genade gesteld, en de grootheid hunner misdaad zal, zoo lang zij leven, luide om wraak roepen. Aan dezulken kan het Britsche Gouvernement geene genade toezeggen.

Aan al dezulken die, wetende wat zij deden, schuilplaats hebben verleend aan vlugtelingen of aan anderen, moordenaars van Engelsche onderdanen, dan wel aan aanvoerders en opruijers tegen de authoriteit van het Britsche Gouvernement, en gedurende den duur van den opstand onveranderlijk hebben volgehouden zich te verzetten tegen de wettige regering des lands, kan de Right Honorable Gouverneur Generaal alleen lijfsgenade toezeggen: hun straf zal geëvenredigd zijn aan de misdaad die zij hebben gepleegd tegen den Staat. Allen die in deze termen vallen, en zich vóór den 30sten September aanstaande overgeven, wordt lijfsgenade verzekerd; zij die tot na dien dag zich vijandig tegenover het Gouvernement stellen, zullen door de burgerlijke of militaire overheden in wier handen zij vallen, worden teregt gesteld en ter dood veroordeeld.

Aan alle andere personen die geen bevelvoerende magt oefenden, Semindars, Sepoijs, vlugtelingen enz. door het geheele land, aan elk die zich tegen het Gouvernement wapende, onder den invloed van en opgeruid werd door eenig magthebbend persoon, en niet uit eigen vrije wil handelden, zegt de Right Honorable Gouverneur Generaal eene algeheele amnestie toe. — Dat zij naar hunne woningen terugkeeren, hunne gewone bezigheden hervatten en als vreedzame en rustige burgers ordelijk leven. Hunne bezittingen zullen aan hen verblijven, en het gebeurde met den sluijer der vergetelheid worden bedekt. — Gaan zij echter voort met de wapenen tegen het Gouvernement te voeren, dan zullen zij de gevolgen dier handelwijze aan zich zelve hebben te wijten. — De tijd van goedertierene genade zal dan voorbij zijn.

EEN BRITSCH INDISCH DAGBLAD OVER DEN INDISCHEN ARCHIPEL.

Het volgende artikel vinden wij in de *Singapore Free-Press* van 8 Julij.

In verband met het voorstel om deze kolonien onder het onmiddelijk bestuur der kroon te brengen, moeten vooral onder de aandacht van onze wetgevers in Europa worden gebragt twee punten, die wij meenen dat grootelijks bij zulk eene verandering zouden winnen. — Zij zijn:

1o. De behoorlijke bescherming der Britsche belangen in den Indischen Archipel.

2o. De handhaving van Engelands invloed ter bevordering des handels, en ter beteugeling van onderdrukking onder de inlanders.

Deze beide belangen worden thans bijna geheel verwaarloosd. Het Indische Gouvernement heeft op het vasteland van Indie zoovele zaken van hooger belang te behandelen, dat er geen tijd overblijft, om een grondig begrip te erlangen, omtrent eene der beide aangehaalde punten en slaat daarom geen acht op alle daarop betrekking hebbende redeneringen. — Welligt ook beschouwt het Indische Gouvernement die beide punten als meer behoorende tot de bevoegdheid van het bestuur in Europa, omdat de meeste geschilpunten die daaromtrent voorkomen, voortspruiten uit de wijze, waarop het tractaat van Maart 1824 wordt uitgelegd, dat tusschen de Hollandsche en Engelsche Gouvernementen werd gesloten, en niet alleen de wederzijdsche verhouding der beide mogendheden bepaalde, maar tevens hunne verhouding tot de Indische rijksvorsten. Het Goument in Europa heeft er veel toe bijgedragen, om de zaak als zoodanig te doen beschouwen, door zich daarop betrekking hebbende punten aantetrekken en dezelve tot het onderwerp van onderhandelingen te maken met het Gouvernement in den Haag. Doch zulk eene behandeling heeft zeer veel tegen zich. — Niet in de gelegenheid om een dadelijk onderzoek in loco te bewerkstelligen, geen vertegenwoordiger in deze streken hebbende, op wiens narigten het kon vertrouwen, had het Gouvernement in Europa altijd den slechtsten grond, waar het de beraadslaging gold omtrent eenig met het Hollandsch Gouvernement gerezen geschilpunt. Waar het Indische Gouvernement om inlichtingen moest worden gevraagd, ging zulks altijd met veel tijdverlies gepaard, en onverschilligheid aan de zijde van dit laatste heeft te allen tijde nadeelig gewerkt op de belangen die behandeld werden. Het Hollandsche Gouvernement daarëntegen is omtrent alle voorkomende geschillen goed ingelicht, het is geheel voorbereid, om alles punt voor punt te beredeneren en het gevolg daarvan is geweest, dat het in vele gevallen voordeelen heeft bedongen, die hetzelve in billijkheid niet toekwamen, dan wel dat ons Gouvernement in Europa, ten gevolge van den langen tijd die er verliep met het inwinnen van de noodige inlichtingen, de zaak heeft laten rusten en der vergetelheid heeft prijs gegeven, zoodat de Hollanders onverhinderd naar eigen welgevallen handelden.

Het is bijna overbodig om daadzaken aantevoeren, ten bewijze van het gezegde, ten minste voor hen die eenig

belang hebben bij den handel in den Archipel. Een paar voorbeelden willen wij hier evenwel aanhalen. Eenige jaren geleden werd aan een Engelsch schip geweigerd te Sumbawa te handelen, terwijl de inlandsche overheden voorgaven dat hun zulks ten strengste was verboden bij een tractaat met het Ned. Ind. Gouvernement. Indien zulk een tractaat bestond, was zulks in directe tegenspraak met art. 3 van het tractaat van 1824, tusschen de Engelsche en Hollandsche Gouvernementen. — De zaak werd ter kennisse van den Gouverneur van Singapore gebragt, die dezelve onder de aandacht van den Gouverneur Generaal van Nederl. Indie bragt. — In antwoord daarop erkende deze, dat er inderdaad zulk een tractaat bestond, van betrekkelijk jonge dagteekening, hetwelk gesloten was met een onderhoorig ambtenaar van het N. I. Gouvernement, de Gouverneur van Celebes; daarbijvoegende dat hij de zaak zoude brengen onder de aandacht van het Gouvernement in Holland. Verder werd er nimmer weder iets van gehoord, en voor zoo verre ons bekend is, bestaat dat nadeelig tractaat nog; ten minste zijn de Engelsche schepen nog immer uitgesloten van den handel op Sumbawa.

Eene dergelijke verkrachting van het aangehaalde artikel van het tractaat van 1824 had plaats, toen het Ned. Ind. Gouvernement verbood, dat Engelsche schepen te Bali of Lombok ladingen zouden innemen, om dezelven te vervoeren naar eenige haven op Java, of op eenige plaats in de Ned. Ind. bezittingen, iets waartoe volgens de bepalingen op de kustvaart alleen Nederlandsch Indische schepen waren geregtigd. Ten gevolge van hieromtrent ingebragte klagten, heeft toen het Nederlandsch Indisch Bestuur een besluit uitgevaardigd, waarbij de handel met deze eilanden en met de andere Nederlandsch Indische bezittingen voor schepen van alle natien werd opengesteld. — Hier werd dus nog immer Hollands regt op de eilanden Bali en Lombok volgehouden, en daar het Ned. Ind. Gouvernement die toestemming ten alle tijde weder kan intrekken, is het voor den Engelschen handel van belang dat dit punt nu eene afdoende beslissing erlangt.

Gelijke aanspraken heeft het Ned. Ind. Gouvernement herhaaldelijk doen gelden, aangaande andere plaatsen in den archipel, bij voorbeeld, aangaande een aantal Inlandsche havens aan de kust van Celebes waar de Hollanders geene regten hebben. — Omtrent elf jaren geleden werd door het Bestuur van Macassar aan verscheidene Engelsche schepen verboden, om zich naar die havens te begeven, onder bedreiging van den kapitein te zullen gevangen nemen en het schip te zullen verbeurd verklaren, die zich aan overtreding van dat verbod mogten schuldig maken. — Voor zooveel wij weten, is omtrent deze verkrachting van het tractaat nooit eenige verantwoording van de Hollanders geëischt. In alle deze gevallen hebben de zich daaromtrent beklagende Engelsche onderdanen groote moeijelijkheden ondervonden, doordien er niemand ter plaatse aanwezig was, die het Engelsche Gouvernement vertegenwoordigde of deszelfs vertrouwen bezat om het noodige onderzoek te bewerkstelligen. — Indien deze kolonie nu onder het onmiddellijk bestuur van de kroon kwam, zou een daartoe geschikt beambte dadelijk gevonden zijn in den Gouverneur van Singapore enz., die, met betrekking tot den Engelschen handel in den Indischen archipel en de Chineesch Indische landen, met dezelfde magt kon bekleed worden, als de Gouverneur van Hongkong in zijne hoedanigheid als Superintendent van den Britschen handel in China. De verschillende Britsche consuls op Java, Siam, Borneo enz., konden onder zijne jurisdictie worden gebragt, en zouden op deze wijze de Britsche belangen in dit gedeelte van de wereld beter worden voorgestaan, dan zulks ooit vroeger het geval is geweest. — Thans hebben wij een Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie, die bekleed is met de ruimste magt ter bevordering en handhaving van de Hollandsche belangen, terwijl de Britsche belangen niet anders worden vertegenwoordigd dan door den Gouverneur van Singapore enz., die, als ondergeschikt aan het Britsch Indische Gouvernement, zich moet onthouden van alle inmenging in zaken, die buiten de grenzen van zijn gebied te huis behooren, en wiens vertoogen, als hij die al maakt, genoegzaam zonder eenig gevolg blijven.

ENGELSCHE SCHEEPSBOUW.

Terwijl de buitengewone omvang van de *Leviathan* de aandacht van alle zijden tot zich trok, en de dagbladen breed deed uitweiden over de wonderen van dat zeekasteel, welks naam, voor het nog de zee heeft gezien, reeds door millioenen en millioenen werd genoemd, is het geheel onopgemerkt gebleven, dat te Liverpool twee schepen werden gebouwd die nog langer zijn dan de *Leviathan* en van een nog veel verwonderlijker zamenstel. Deze schepen hebben elk eene lengte van zeven honderd voeten en zijn door de Heeren Vernon en Zonen te Liverpool gebouwd voor de *Oostersche binnenlandsche Stoomvaart-maatschappij*, die dezelve heeft bestemd voor de vaart op de rivieren in Indie.

Elk dezer vaartuigen bestaat uit zes deelen, die ieder op zich zelf een volledig schip uitmaken, zoodat eigenlijk elk dezer vaartuigen uit zes afzonderlijke barges bestaat, waarvan de voorste een stoomer is, die de vijf overige voortsleept. — De barges echter die het vaartuig zamenstellen, zijn door cirkelvormige verbindingen zoodanig aan elkander gevoegd dat er geene ruimte tusschen dezelven overblijft, terwijl zich door de aldus ontstane vijf geledingen, het geheele gevaarte in zijdelingsche bogten kan voortbewegen, zoodat het door de naauwste krommingen der rivier kan doorstoomen. — Eindelijk zijn de verbindingen zoodanig ingerigt dat, indien eene der barges mogt aan den grond raken zulks geene betrekking heeft op de overige deelen van het vaartuig, die kunnen worden losgemaakt.

De eigenaars van deze schepen genieten eene jaarlijksche subsidie van de O. I. Compagnie, en zijn de eenigsten aan wie zulk eene toelage wordt uitbetaald. De uitvinder, de ingenieur Bourne, ontwierp het plan voor zulke vaartuigen reeds voor tien jaren geleden, ten einde daarmede te voorzien in de verschillende behoeften die de bestaande riviervaart in Indie onvervuld liet. De groote rivieren in Indie, hoezeer zij ettelijke honderd mijlen lang zijn en vrij diepe beddingen hebben, zijn gedurende den droogen tijd toch van betrekkelijk weinig water voorzien. — De schepen die dezelve bevaren, moeten dus weinig diepgang hebben, terwijl de massa der producten vordert dat zij groote ladingen kunnen bevatten; — zij moeten sterk genoeg zijn om, zonder groote avarij te maken, nu en dan eens aan den grond te geraken en zoo weinig tegenstand aan het water bieden dat zij met zekere snelheid tegen den stroom op kunnen varen. — Alle deze hoedanigheden heeft de heer Bourne zeer gelukkiglijk in deze nieuwe vaartuigen weten te vereenigen: zij kunnen ongetwijfeld eene groote lading met behoorlijken spoed tegen stroom en in weinig water vervoeren.

Letterkundig Nieuws.

Onder de regering van Hadrianus wendde zich zekere Cnejus Lutatius Probus, Romeinsch burger, met een smeekschrift (supplicatie) tot dien keizer, ten einde zich te beklagen over de afpersingen en geweldenarijen van den over de provincie zijner woonplaats gestelden Propraetor Lucius Bibius Aurunculus. Deze, door den keizer tot verantwoording opgeroepen, geraakte dientengevolge in eenen zoodanigen toestand van zinnelooze verwatenheid, (insania) dat hij, persoonlijk, in buitengewoon geding, (extra ordinem) Lutatius Probus, die niets kwaads vermoedende was, (securus), wegens valsche aanklagt, de letter K (dat is *Kalumniator*) in het voorhoofd liet branden. Duur echter moest Bibius deze zijne dolzinningheid boeten, daar toen de regtvaardigste aller keizers, op het vernemen dier euveldaad den boosaardigen Propraetor, in weêrwil zijner invloedrijke voorspraken, tot eenen eeuwigdurenden dwangarbeid in de zwavelmijnen (in sulphurariam) veroordeelde, „want," zeide hij, „niet alleen heeft Biubis, als handhaver van het regt, den grondslag aller maatschappelijke orde, volgens welken het niemand vrijstaat, zijn eigen regter te zijn, met voeten getrapt, maar hij heeft mij, ten overstaan van mijn geheele volk, in het aangezigt geslagen, door het vertrouwen mijner onderdanen in mij, hunnen wettigen beschermheer, tot schande te maken."

Henr. Wernerii, Disp. de lege Hemmia sive Remmia Lipsovici 1853 *p.* 263 *ter aldaar aangehaalde plaatse.*

Bat. Handelsblad.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Julij 28	Nederl. Ind.	Hoksing.	Poei Socihien.	Riouw.
" —	" "	Moostarie.	Said Moht. Alhabassij.	Banjermassing.
" 29	" "	Bella.	Jono.	Pasoeroean.
" —	Nederlandsche	Alcor.	F. J. van Oppen.	Macao.
" 30	Z. M.	Banda.	Luit. ter-zee 1 kl. A. Hoek.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Julij 29	Engelsche	Princess.	G. Sargeant.	Manilla en Hongkong.
" —	Nederl. Ind.	Oosterling.	J. H. Walter.	Banjermassing.
" 30	" "	Stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Bat. via Samarang.
" —	" "	" Kon. der Nederlanden.	E. Lewis.	Sing. v. Sam. en Batavia.
" —	" "	Krabbo.	Mardam.	Prob. en Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsche	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Fransche	Marie Gabrielle.	Robert.	Onbepaald.	" " " "
Nederlandsche	Johannes Henricus Ferdinand.	Lodewijks.	Onbepaald.	" " " "
Oldenburger	Fannij Kirchner.	B. Block.	Onbepaald.	P. Kervel & Co.
Nederl.	Stad Assen.	Haverbult.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	Schoon Verbond.	Borcherts.	Nederland.	" " "
"	Stad Utrecht.	Jaski.	Nederland.	" " "
Engelsche	Thames.	M. Luckse.	Amsterdam.	McMillan Marten & Co.
Ned. Ind.	Sie Tjin Tik.	Tjia Oen Tap.	In reparatie.	" " " "
Bremer.	Johann Lange.	J. Lamke.	Rotterdam.	Wm. Mathieu & Co.
"	Tuisko.	Dannemann.	"	" " " "
"	Diana.	Hissing.	Onbepaald.	" " " "
Engelsche	Sea Bird.	Stephenson.	"	Major Matzen & Co.
Nederlandsche	Witte Cornsz. de Wit.	Kruimel.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. bark *Oosterling*, bannelingen. — Met het stoomschip *Ambon*, de heeren J. Prins, J. H. Smith, Mejufvr. J. A. de Paulij, en bannelingen. — Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, een hoofd-officier en een officier.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z M. wachtschip Batavia; de schoenerbrik Banda; de stoomschepen Madura, Gedeh. en Ardjoeno; de schepen Sea Bird, Schoon Verbond, Dominon, Thames, Marie Gabrielle, de Stad Utrecht, Al Oosmanie, Elizabeth Anthonia, Johann Lange en Tuisco; het stoomschip Batavia; de barken Fathal Ma-än, Saijan Maskoer, Goansien, Fathal Kair, Fannij Kirchner, Witte Corneliszoon de With, Hing Goan, Fathul Joesoer, Stad Assen, Johannes Hendrikus Ferdinand en Kiem Tian Hoat, Jenoer, Hoksing en Alcor; de brik L'Esperance; de schoeners Bientang Timor, Sarie Tengarong Bintang Tjaigoan, Moestarie en Bella.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

23 Julij. De Ned. Ind. bark *Hector*, gezagv. J. C. Kruijmel, naar Tjilatjap

24 Julij. De Ned. Ind. bark *Madina*, gezagv. Hadjie Mohamat Sedik, naar Pontianak; de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Achmat, naar Pasoeroean.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De briken So-ootdin en Rachmanie, de kotter Noorsasie, de schoeners Sophia, Maria, Mansoer, Almashoor en Antoninette.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 28sten tot en met den 31sten Julij 1859.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned Ind. bark *Jenoer*, gezagv. Said Mohamat bin Alie, agent Gezagvoerder.

36 balen en kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 4 kisten manufacturen, Ruyl Cramer & Co; 7 collis lampen, 2 kisten spiegels, 20 collis meubelen, 5 dozijn Am. stoelen, W. W. Cook & Co; 12 manden genever, Karthaus & Melchers; 4 kisten knoopen, J. F. van Leeuwen & Co; 4 kisten manufacturen, Mc Millan Marten & Co; 50 kisten champagne, 6 vaten zout vleesch, 19 kisten en balen manufacturen, 395 stuks ledige genever kelders, W. Mathieu & Co; 2 collis meubelen, Martens & Co; 35 kisten manufacturen, P. Kervel & Co; 14 stuks, 2 kisten machinerien, Baijer & Co; 10 kisten soija, 200 stuks bezems, van Delden; 3 collis koopmanschappen, Granpré Molière & Co; 35 stuks meubelen, Seket; 43 kisten jap. pajoongs, 40 kisten soija, 1000 stuks bezems, 2 kisten manufacturen, Thomas; 40 picols dammar, 1 wagen, 1 wagen met toebehooren, 53 collis manufacturen, beschuit, glaswerk, koopmanschappen en kleinigheden, Order.

Van Banjarmassing per de Nederl. Ind. brik *Moestarie*, gezagv. Said Mohamat Alhabsie, agent Gezagvoerder.

5100 stuks maloekoe matten, $^{33}/_{100}$ picols was en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Riouw per de Nederl. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. Poei Soei Hien, agent Gezagvoerder.

660 krand. en zakken gambier. 4000 pakken porceleinwaren, 100 stellen aardewerk, 182 stuks riouw steenen, 675 collis aardewerk, zijden stoffen, medicijnen, timmerwerk, koopmanschappen en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Batavia per het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, agenten Fraser Eaton & Co.

44 kisten lijnwaden, 30 picols peper, 15 stuks ijzer, 1 kistje regaal, Fraser Eaton & Co; 28 kisten lijnwaden, Mc Millan Marten & Co; 4 collis meubelen, 1 kistje monsters, 46 kisten manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 2 kisten opium, Wm. Mathieu & Co; 32 picols ambalo, 70 picols peper, 68 collis manufacturen, bladkoper, medicijnen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Ambon*, gezagv. Hugenholtz.

4 kisten wijn, 2 kisten bier, 3 vaten boter, W. Cores de Vries; 1 kist schoenen, 2 kisten borstrokken, 2 kisten paardenhaardoek, 3 kisten waterketels, W. Mathieu & Co; 1 kistje diversen, Schimmelpenninck & Co; 4 kistjes rijnwijn, 2 kisten sla-olie, 2 kisten diverse, Gebr. van Delden.

Naar Banjar massing per het Ned. Ind. schip *Oosterling*, gezagv. J. H. Walter.

18 kisten lijnwaden, N. H. M.; 10 picols suiker, 10 picols klapperolie, 10 vaatjes boter, 10 doz. champagne, C. W. Nash.

Naar Singapore via Samarang en Batavia per de Nederl. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis.

20 kisten lijnwaden, 2 ijzeren pijpen, Fraser Eaton & Co; 1 kist kain pandjang, Mc Millan Marten & Co; 10,000 guldens aan specie, Fraser Eaton & Co; en kleinigheden.

Naar Balie en Sumbawa per de Ned. Ind. bark *Fathool Wadoet*, gezagv. Said Sech bin Abdul Rachman Aljufrie.

2 kisten amfioen, 1 kist madapollams, Fraser Eaton & Co; 1 kist slendangs, Kruer von Oven & Co; 4 kisten rood katoen, W. Mathieu & Co; 4 kisten gedr. katoen, Adam & Co; 8 picols suiker, 1½ picols jav. koperwerk, Sech Awat Bahannan.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 15½ à *f* 16.—
KOFFIJ per picol *f* 27.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 110 à *f* 120.—
Id. (WITTE) " " *f* 135 à *f* 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 150 à *f* 250.—
ARAK per legger Nominaal.
OLIE (KLAPPER) *f* 17.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* 7 à *f* 8.—
WISSELKOERS 97%.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & Z. te *Rotterdam* en bij L. VAN BAKKENES Co te *Amsterdam*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.